

Sv. Pavel

Prokletí těm, kdo vidí zločin
a nevzplanou hněvem.

Karel Čapek

Chápu jeho ideály, ale nemohu pochopit jeho metodu.(1924)

„Rozumí se samo sebou, že jsme proti teroru bolševickému, že jsme proti každé anarchii a bolševismu, jak se vyvinul v Rusku a který měl nesmírně zlé následky po mnoha stránkách. Rozumí se samo sebou, že musíme proti této anarchii bojovat skutečně energicky.“

Proneseno v Parlamentě v roce 1920 dr. Benešem.

Úvod – první seznamování

(Napsáno mnou v létě 1951)

Když zkoumáme komunistický totalitní režim, musíme přiznat, že snad dosud neexistoval tak rafinovaný a přitom tak úspěšný režim, posuzováno podle výsledků při snaze ovládnout tento svět. Žádný režim nedovedl využít lidských slabostí a chyb a zároveň současných poměrů světových jako právě režim komunistický.

Již samotná jeho podstata, vyjádřená krátce: „ Dělník je vše, jemu patří veškerá moc na světě. Je konec bídy proletariátu,“ skrývá v sobě něco, čemu by měl každý myslící člověk dát za pravdu. Je přece pro lidské činění pochopitelné, že se má snažit vymýtit vykořisťování, bídu a hlad, a umožnit každému člověku žít důstojný

život. Je to nepsaný zákon lidstva – vzájemně se respektovat a pomáhat si. Byla by to ideální společnost, kdyby se tak dělo. Od prvního vrstvení lidské společnosti se však prosazuje touha po moci na úkor jiných, kteří nejsou tak chytří, nejsou tak chtiví a rafinovaní, ale ve svém konání jsou poctiví. A tak v lidských dějinách se objevují postavy, které se snaží získat co nejvíce moci pro nadvládu nad jinými. Tím více se cítí ve svém úzkém obzoru šťastnými a spokojenými. Bída lidí utiskovaných zůstává a moc vládnoucích též. Forma je stejná, jen obsah se mění. Tak i v době, kdy vystupují Marx a Engels se svými myšlenkami. Oba byli jedněmi z celé řady filosofů, kteří prošli dějinami, aby se snažili odpovědět na nejzákladnější otázky života. I je zajímaly otázky lidské společnosti, které uspokojivě nemohly zodpovědět ani věda ani náboženství. Posouzení a zařazení lidského ducha. Právě to, čím je člověk postaven mimo ostatní živočichy, na vyšší vývojový stupeň, a měřítkem všeho si vzali pojem - hmota. Snažili se přesně rozlišit a stanovit to, co dosud existovalo a pomocí těchto jejich závěrů se snažili odvodit i to, co se stane. Je u nich rovněž prvek, který spojuje většinu filosofů: vidět společnost v budoucnu přesně podle nich. Někteří opravdu měli štěstí. Jejich závěry se staly světonázorem, naproti tomu u jiných zapadly v zapomenutí. Každý kdo chtěl vládnout, musel svou moc hlásat ve jménu něčeho; a tak si vybral základ pro svou vládu – filosofický, náboženský, sociální, nacionální.

Za minulá staletí žili široké masy lidí v bídě, útisku a hladu. Když člověk neměl do čeho kousnout, bylo řečeno: Věř ... věř ... věř ... Vše tedy bylo odvislé jen od trpělivosti lidské. Někdy tato trpělivost povolila. Vznikaly bouře, krveprolití. Lidé byli mnohem více „krmení“ idejemi než chlebem. Těžko je nějakému zvířeti vykládat, že v zájmu všech je zapotřebí, aby měl i hlad. Pro něho existuje jen jedno – zdroj. Vlastně hmota. Člověk není takový. Samozřejmě najíst, ale také umožnit projev svému „duševnu“. Marx a Engels vystihli morálku utiskovaných. Trpělivost širokých mas není bezbřehá. Nejdříve uvěří tomu, co mohou nahmatat. Marx s Engelsem vsadili, že právě takovými chtivými materialisty budou právě se rodící dělníci. Věděli správně, že to je jen začátek a že s rostoucí technickou vyspělostí se budou množit dělníci, kteří budou chtít se stále více a lépe najíst a zmenšit dřinu. Vsadili na

revolučnost dělníků, těch nejvíce zastoupených v lidské společnosti, a také se nezklamali. Dělník se většinou stavěl proti náboženství, proti všem idejím. Dřina a prostředí ho naučily jinak myslet. To, co si neurve vlastníma rukama, nemá. Musí proto za svou dřinu dostat správnou odměnu. Jen pomalu si dělnictvo vydobývalo svá práva. Pomalu a přece. Více revolučně než evolučně.

Jinak tomu bylo v Rusku, které jednou nohou stojí v Evropě a druhou v Asii. Lid vykořisťovaný carským samoděržavím všemi možnými prostředky. Odpor proti carovi byl silný. Stále to někde vřelo, ale přece se nedosahovalo konečného cíle. Jako vždy, nejednotnost, neorganizovanost a strach byly příčinami nezdarů. Zbožnost mužíkova omezovala vstřípit mu potřebnou nenávisť proti otroctví. Proti takovému útisku a přidržování v nevědomosti bylo zapotřebí nesmiřitelné nenávisť. Málokterá revolučnost v dějinách lidstva měla takový charakter, jaký měla pak postupná - celková revoluce v Rusku. Kolik zadržené nenávisť a pomstychtivosti, kolik pak prolité krve. Zde opravdu trpělivost lidská ztratila všechny meze. Člověk přestal být člověkem.

Když tedy veškerá snaha před revolucí nepřinášela výsledky, přichází skupina, bylo by možno říci – profesionálů, kteří chápou, že základem je nutná velmi pevná organizace, třeba i na úkor množství. Taková organizace musí být dobře ovladatelná a pružná. Za ideovou základnu si vybírají učení Marxe a Engelse. Konkrétní prostředky jsou voleny bez ohledu na zákony, na morálku. Neštítí se ničeho a bojují všemi silami. Rafinovaně využívají nenávisť širokých mas, chytře ji oživují. Sázejí na rodící se dělnictvo (mužík ne, ten se stává nepřítelem) soustředěné v závodech do použitelných a ovládatelných houfů jako údernou sílu. Odmítají humanitu, všeobecné lidské ideály, kompromisy, ústupky. Tlačí se vpřed jako vše bořící síla. Slibují svobodu z otroctví a hlavně chleba. Hladový člověk se snadno nechá zaslepit, strhnout sliby, jejichž splnění však může následovat až po předané moci. Prodává svou svobodu bianco šekem jiným. Noví vůdcové dávají chleba za cenu svobody. Je to stejně až dost pro ty, kteří před chvílí byli tak utiskováni. Vlastně ani neumějí zacházet se svobodou. Nikdy ji nepoznali, nemají ji v genech. Jedna z lidských slabostí je přílišná důvěřivost. Stačí se tedy spojit pár vychytralých dobrodruhů a využít lidské důvěřivosti. Znovu, v jiné podobě, je zde věř ...věř ... věř. Kdo je vede a jaké mají skutečné

cíle, o to se stará málo lidí. Někteří dokonce odporují, ale většina jde vpřed za slibem jak hladový pes za kostí. Nakonec je těžko mluvit o slibu, když je to zásadní a důležitý předpoklad – najíst se a žít. Pro každého člověka je to každodenní potřeba. Nová síla se tlačí vpřed. Skutečné cíle jsou pro běžné smrtelníky zastřené. Konečně moc je v našich rukou, uvažuje hrstka vůdců, jen ji využít. K tomu je potřeba pevné ruky – tvrdého diktátora. Vzniká nikdy se nekončící boj o vůdcovství. Světová veřejnost nezná jejich zákulisní boje, nezná pravou tvář mocenské vlády. A ti co znají, varovně zvedají prst, jejich hlas snadno zaniká ve všeobecné euforii. Svět je utvrzován ve víře v toto nové učení právě vítězstvím v tak obrovské zemi jako je Rusko. Jsou zapáleny ideologické ohně a soudruzi v Kremlu neskládají ruce v klín. Dmychají tyto ohně nehoráznou propagandou. To co je v Rusku skutečností, je potřebou i pro ostatní svět. A opět vnucovaná víra přináší své ovoce. Který člověk by netoužil po maximálním hmotném zabezpečení, který člověk by odmítal systém, ve kterém je mu slibováno, že se bude mít lépe, že nebude vykořisťován. Jen „špatný“ člověk by mohl být proti. Tož se tedy postaví dobří – komunisté proti špatným – kapitalistům. To je teorie. Skutečnost: moc stojí proti moci. Je zde útočník – komunistická totalita a napadený západní svět, který až do této doby byl jádrem vyspělé civilizace, oním kapitalistou. Komunističtí bolševici mají vnějšího nepřítele a mohou stmelovat své řady strašením před tímto nepřítelem a zároveň odpoutávat pozornost od svých nedostatků. Na existenci nepřítele, třeba smyšleného, lze svádět cokoli. Nastává další fáze, fáze boje o světovou moc. Tak jako ve všem, i ve světovém dění musí být někdo na špici. Dříve se touha po moci vybíjela jen mezi blízkými sousedy. Boj měl jen ráz místní. Svět byl ještě „malý“. Dnes se rychlým technickým rozvojem svět otevírá a relativně se zmenšuje.

Do světového boje se likvidací fašismu, po druhé světové válce, urychlilo vstoupení nového soupeře – komunismu. Byl to soupeř daleko nebezpečnější, soupeř dlouho se připravující a mající ve své